

రెలు దిగాడు కృష్ణమూర్తి. ఇంజన్ చెడిపోవడంచేత మూడుగంటలు ఆలస్యంగా స్టేషనుకు వచ్చింది ట్రైన్. నడిరాత్రి అయింది. టిక్కెట్లు యిచ్చి స్టేషను బయటి కొచ్చాక చేతిగడియారం చూసుకున్నాడు. పదికొండూ యాభై అయింది. స్టేషన్ చిన్నది కావడంచేతనూ, బండి ఆక్కడి కొచ్చేప్పటికి సామాన్యంగా బాగారాత్రి పడుతూండటమూ వల్లనూ, జనంబహుకొద్దిమందే దిగుతారు. అందులోనూ ఆవుారు వెళ్లేవాళ్లు ఒకరిద్దరు కంటే ఉండరు. ఆలోచన కృష్ణమూర్తి ఒక్కడే!

ఇంటికి వెళ్లటానికి కనీసం రెండు మైళ్లు నడచి వెళ్లాలి. దారి సక్రమంగా ఉండదు. కౌలువ కట్టమీదనుంచి నడిచి వెళ్లాలి దారిపొడుగునా చెట్లూ, పొదలూనూ, బండీ చేయించు కోవటానికి రాత్రుళ్లు

ఆస్తేషనులో ఎదుబళ్లు వుండవు. కాలి నడకనే బతులు దేరాడు కృష్ణమూర్తి.

అంతా కొత్తగా ఆగపడుతోంది. ...రెండు సవత్సరాలైంది. తను అసలు బ్రతికి ఉన్నాడను కుంటాలో, వీనాడో వీరైలు క్రింద పడో, నదిలో దూలో చనిపోయా డనుకుంటాలో! మామయ్య అట్లానే అనుకుంటాడు. అయినకు తొందర ఎక్కువ. ప్రతివిషయాన్నీ కాలమూ ధర్మమూ పాటించకుండా నిర్ణయిస్తాడు. ఆత్మయ్యకు అట్లా అనుకునేందుకు గుండె చాలదు. చెడును ఆలోచించట మంటే అవిడకు తగని భయం.

భార్య . జులెత్తి ఏనుసు కుందో! ఎప్పటికై నా తన మొగుడు తనకోసం తిరిగి వస్తాడను కుంటుందో - ఏలై కోగుల్లో కలిసి పోయాడనే అనుకుందో! ఉల్లో

వాళ్లు- యిద్దమొచ్చి నట్లుగా అనుకుంటారు. కాని తను జీవితంలో గొప్ప పొర పాటు చేశాడు. వెళ్ళవది పరీక్ష తప్పి నందుకు పారి పోవడమేమిటి? ప్రతి సంవత్సరము దేశంలో ఎన్ని లక్షల మంది విద్యార్థులు పరీక్షలు తప్పడంలేదూ! ప్యాసయ్యే వాళ్లకంటే తప్పే వాళ్ళ సంఖ్య ఎక్కువగా! అటువంటప్పుడు తను తప్పడంలో చేసిన సేర మేముంది?

కాలం, కర్మం కలిసి రాకపోతే పరీక్ష తప్పొచ్చు. అంత చిన్న విషయాని కేవలంనీ, అయిన వాళ్ళనీ, స్నేహితున్నీ వదిలిపెట్టి పారిపోకడమా? ...కాని తనకి ఆప్పుడు ఆపని చేయటమే ఉత్తమంగా తోచింది. చిన్నతనంలో తల్లిదండ్రులు పోయినతనను, 'మామయ్య' పేరు వింటేనే ప్రాణం ఆరి చేతుల్లోకి వచ్చేంత భయాన్ని తనలో కలిగించి, చదువు చెప్పించి పిల్లనిచ్చి పెట్టేసే ఒక ఇంటివాడిగా చేసిన మామయ్యను చూస్తే, పరీక్ష తప్పిన తనకి ఎంతో భయం వేసింది. రైలుస్టేషన్ దగ్గరి పత్రికలో పరీక్ష సంబంధిత పోవడం మాని ఆపశంకగానే రైలు ఎక్కాడు తను. ఈ రెండు సంవత్సరాలూ తిరిగిన చోటు తిరకుండా తిరిగాడు-బ్రతుక్కోసం. కాని ఎంత హీనమైన జీవితం? ఏదిహక్కుమొక్కా లేనివాళ్లు బ్రతక వలసిందే గాని-తన లాంటి వాడా? కొన్నాళ్ళు కూటికి ప్రయాణీకుల పెట్టెలు మోశాడు; మరి కొన్నాళ్ళు బూట్లు పాలిష్ చేశాడు; ఆఫీస్ బాయ్ గా పని చేశాడు; హోటల్లో సర్వర్ గా పనిచేశాడు; సైకిల్ షాపులో సైకిళ్ళు తుడిచాడు; ఒక షాపుకారు గారికొరలకు స్ట్రోనరుగా పనిచేశాడు. మరి

కొన్నాళ్ళు-కిరణా కొట్లో సరుకులు అందించే పిల్లవాడిగా పనిచేశాడు. ఎన్నిరకాలైన ఉద్యోగాలు? ఎన్నివేసాలు? ఎట్లా గడిపాడు యీ రెండు సంవత్సరాలు? ఎన్నితిట్టూ, చెబ్బులు, ఫీతార్లలో భరించాడు.

ఆ జీవితం వైన చచ్చేటంత శోక పుట్టింది. ఆకలైనప్పుడు, ఆకలి తీరేమార్గం కనుచూపు మేరలో ఆగుపించ నప్పుడు ఏదేవువాడు. ఇంటి దగ్గర భార్య, మామయ్య, ఆత్మయ్య ఉన్నారు. ఈ రెండు సంవత్సరాలలో తనమీద శోపం చల్లారక వుంటుందా? ఆనుకొని బయలు చేరాడు. మామయ్య ఎన్ని తిట్టినా, మొట్టిపా ధరించక తప్పదు. తను ఇంటికి చేరుకోక-దేశంమీద తిరిగి సాధించేది ఏమీ లేదు. జయలక్ష్మి ఎంతగా ఎదిగిందో! బాగా వాళ్ళువచ్చి వుంటుంది. తను పాఠపోయే నాటికి ఆరుమాసాల క్రితమే 'చైద్రమనిషి' అయింది. ఇంకో నెలా రెండు నెలలకి శోభనం చేద్దామని తాము అనుకున్నట్లు కూడా ఆత్మయ్య అన్నది. ఆప్పుడు తనవాళ్ళు ఆదోరకమైన ఆనందితో ఎట్లా గరి పొడిచింది? నికల్యమూ బహు మెంటరుల్లో, సినిమా హాల్లల ముందూ, బస్సు స్టాపుల దగ్గరా, రైల్వేస్టేషనుల్లో అందమైన ఆడవాళ్ళను చూసినప్పుడూ - వాళ్ళనడకల వయ్యారాలూ, రొమ్ముల విరుపులూ, కళ్ళ మెరుపులూ, చేతుల కదలికలూ, నాగరికత యొక్క బౌద్ధత్యాన్ని చాటి, మగవాడి మగతనంమీద ఛాలెంజ్ చేసే ప్యాషన్ బుల్ డ్రస్సులూ చూస్తూ-తను విచ్చివాడై పోయేవాడు.

తను రాత్రుక్కు నిద్ర పట్టక గచ్చుకేలమీద తన్నుకు లాడేవాడు. ఆ రోజు కనిపించిన ఆడవార్యలో ఆంప మైన ముఖాన్ని జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొని-పిచ్చి కలలు కనేవాడు...పిచ్చి ఆనందంలో తనృత్యం జెంకేవాడు...జయలక్ష్మి. బాగావిచ్చిన గులాబిపువ్వులొక ఎదిగి వుంటుంది. యవ్వనం పెట్టే గిరిగింజలతు వోర్పుకోలేక-పాపం...తనకోసం ఎంత బాధగా ఎగురు చూస్తూ వుంటుందో! కక్కు కాయలు కాచి వుంటాయి. జయ లక్ష్మి...నిజంగా మీనాకుమారి లాగా

వుంటుంది. ముక్కుఅంత పొడుగూ వుంటుంది; ముఖం అంత పల్చగా, కక్కు అంత అందంగా, జాబ్బు అంత వాజాగా వుంటాయి. ఆమె హృదయం - తన కాగలింత కోసం ఆరాటపడుతూ వుంటుంది కాబోలు! ఆమె మెల్లటి ఎర్రని పెదాలు-తన పెదాల స్పర్శకోసం చీటలు వారి వుంటాయి కాబోలు! జయ లక్ష్మి...తనజయలక్ష్మి!! కృష్ణమూర్తిలో సంపూర్ణ రూపును పొందిన యవ్వనపు పొంగు కల్ల వచ్చే ఉద్రేకం ఒక్కసారిగా శరీరాన్ని ఆక

నేడే చదవండి.

‘ధనికొండ’ రచనలు

- 1. కళారాధకులు (కథలు)
- 2. అనాధ (కథలు)
- 3. దేవకీస్య (కథలు)
- 4. నేవీర (పెద్ద కథ)

అత్యంత ఆకర్షణీయమైన ముఖ చిత్రాలతో విడుదలై నవి.

ఒక్కోటి 8 అణాలు.

రూ 2-8-0 పంపిన వారికి పైనాలుగు పుస్తకాలూ రిజిష్టర్ల పోస్టులో పంపబడుతవి.

ఏతెంట్లకు మంచి కమిషన్.

జ్యోతి కార్యాలయం, మద్రాసు-17.

రించింది, క్యాబ్రియం ఇంజక్షన్ చేసిన తోడనే వెచ్చదనం కఠిరాన్ని గాఢంగా బలంగా ఒక్క సారిగా ఆవహించి నట్లు వెంటనే సిగ్గుపడ్డాడు కృష్ణమూర్తి. వొళ్లు జలదరించింది.

మరి చెట్టు చీకటి నీడన నిద్రించే పక్షి పిల్ల ఉలిగి పడింది.

కృష్ణమూర్తి బూట్లు చప్పుడు చేసు కుంటూ వడిగా నడుస్తున్నాడు. నక్షత్ర కాంతికి చెదరిన చీకట్లు గోల పెడు తున్నాయి. కాలువ నీటిలో పడే తెలి మబ్బుల రేఖలు సాగిపోతున్నాయ్. పొలాల మీద కట్టి వేసిన గోడలు ఏకాంతానికేబావురు మంటున్నాయ్. దూరంగా చీకట్లో మంటలు రేగుతున్నాయి. రైతులు వశువు వండు తున్నారు కామోసు.

ఊరి సమీపానికి వచ్చాడు కృష్ణమూర్తి. చెరువు గట్టు చెంత తుమ్మల తోపులోకి ప్రవేశించాడు. చీకటి నలుపు ఎక్కువైంది. కీచురాళ్ళ ధ్వని కలవర పెడుతూంది. తుమ్మల తోపులోంచి నడుస్తున్నాడు భయం భయంగా. రాత్రుళ్ళు తుమ్మల తోపులో నడిచేందుకు భయపడతారు ఆ వూరి ప్రజలు. తుమ్మల తోపులో కొరివి దయ్యాల వుంటాయట. తుమ్మల తోపులో దారి కొట్టే దొంగలు వుంటారట. ఒకసారి తుమ్మల తోపులో ఒకడ్ని మాత్రవ చేశారు గూడాన.

మాతాత్తుగా నన్నగా పసిపిల్లవాని యేడ్పు వినవొచ్చింది. తక్కువ ఆగి పొయ్యాడు కృష్ణమూర్తి. గుండెలో దడ జనించింది. కాళ్ళు శక్తిని సడలించుకోవారంభించాయి. ఆ యేడ్పు విన వొచ్చే శ కోసం వెతికాడు. పడమర గా విన

వొచ్చింది. గబగబా అటు నడిచాడు కృష్ణమూర్తి. పసి మృదయపు ఆ వీచన ఎక్కువైంది. పిల్లవాని ఏక్కు దగ్గరైంది. పసి పిల్లవాని యేడ్పుతో తుమ్మల తోపు ప్రతి ధ్వనించింది. తుమ్మలతోపులో రాత్రుళ్లు కాపురం చేసే పక్షులు మేల్కొన్నాయి.

చీకటి రేఖల్ని చీల్చు కొని-తుమ్మల తోపులో కాంతి రేఖ ఉదయించి నట్లు, అంత దూరాన పసి పిల్ల వాని తెల్లని రూపు మెరిసింది. కృష్ణమూర్తి పిల్లవాని ముంగు నిలబడ్డాడు. జేబులోంచి ఆగ్ని పెట్టె తీసి పుల్ల వెలిగించి చూశాడు. నిశ్చేష్టుడై నిలబడి పోయాడు. ఇంకా గుడ్లు తెరువని పసి గుడ్డు చెత్తలో పడుకో బెట్టబడి ఉన్నాడు.

దూరంగా తుక్కులు అరుస్తున్నాయి.

పసికందు గుక్క పట్టి 'కేవ్ కేవ్' అంటూ ఏడుస్తున్నాడు. ఏ తండ్రి పూయం కల్లనో, ఏ తల్లి గర్భంలోనో నవమా సాలూ పెరిగి, యీ గడ్డ మీదకి గుమతియై కళ్ళు విడవడక ముంచే తుమ్మలతోపులోకి విసర వేయబడ్డాడు. ఎంత దారుణం? ఆ మాతృహృదయం యీ దారుణ కృత్యానికి ఎట్లా లొంగిపోయింది! చేసినపాపం పులుము కొన్న ఆవి నీతి, పొర్లాడిన బురదా-యీ పసికందు కల్ల లోకానికి వెల్లడి బౌతాయనీ, బ్రతుకులో మాయని మచ్చ ఏర్పడుతుందనీ, ఆ మహాతల్లి యీ పసికందును తుమ్మలతోపు పరం చేసి పాపాన్ని పెంచుకుంది. మగవాడి వొళ్ళో వలపులు వొలక బోస్తూ కూర్చున్నప్పుడూ, మగవాడి పెదవులకు పెదవులు చేర్చేటప్పుడూ, మగవాడి ఆనందానికి 'కల్ప తరువు'గా తయారయ్యేప్పుడూ-సంఘమూ పరువు, ప్రతిష్ఠా, గౌరవమూ, బ్రతుకు

లోనిమచ్చా ఏమైయివా? వాటిని గురించి ఆలోచనే రాసు కామోసు! సాపం... వాళ్ళుమటుకు ఏం చేస్తారు? ఇట్లాంటి అఘాయిత్యాలకుపాల్పడేట్టుఅడవాళ్ళను తయారు చేసేది మగవాళ్ళేగా! మెరపు లాంటి తాత్కాలికమైన తమకోర్కెల్ని తీర్చుకోనేగుతు-అడవాళ్ళని ఆకాశానికి ఎత్తుతారు; అర చేతిలో స్వర్గాన్ని సృష్టిస్తారు; పెదవుల్లో అమృతాన్ని చిలికిస్తారు; కళ్ళల్లో కైవల్యానికి హైలోడ్డు నిర్మిస్తారు. ఈ అడవాళ్ళు సంపూర్ణంగా వాళ్ళు హృదయాల్ని సమృద్ధి, అందమైన తమ శరీరాల మీది హక్కుల్ని వోడులు కంటారు. సర్వస్వాన్నీ సమర్పిస్తారు... చివరకు ఇట్లాంటి అఘాయిత్యాలకు పాల్పడే దుసిలికి లాగబడతారు. అడవాళ్ళు నీతి విషయంలో యింత హైన్య స్థితికి దిగజారటానికి, ప్రత్యేకమైన కట్టు బాట్లు నిర్మించ బడటానికి చాలా భాగం మగ వాళ్ళే కారణం.

పిల్లవాడు గుక్క బట్టి యేడుస్తూనే ఉన్నాడు.

కృష్ణమూర్తిహృదయంకరిగి కన్నీరుగా మారింది. ఆ పసికందును ఒళ్ళోకి తీసుకున్నాడు. తుమ్మలతోపులోంచి బయలుదేరాడు. ఇంకా దూరంగా కుక్కలు ఆరుస్తూనే ఉన్నాయి.

తుమ్మలతోపుదాటి కృష్ణమూర్తి కూరగాయల కోటమ్మ ఇంటి దగ్గరకొచ్చాడు; పిల్లవాణ్ణి అట్లాగే అరచేతుల్లో పెట్టుకొని. ఆ ఇల్లే ఆ గ్రామానికి మొట్టమొదటిది. అతనికి-ఆ పసికందును చూసి మాయయ్యి ఏమనుకుంటాడు? అత్తయ్య ఆశ్చర్యపోకుండా! భార్య అనుమాన

పడుకుందా? మొదలైన ప్రశ్నలుకలుగనే కలుగ లేడ.

రథశాలఅరుగుమీదపడుకున్నకుక్కలు 'భౌ భౌ' మంటూ మీదకు ఉరికాయి. కృష్ణమూర్తి 'ఉం' అని సారవ్రోలాడు.

ఇనప్పై ముంగు మంచం వేసికొని పడుకోన్న కోమటి కొత్త సుబ్బయ్య-కుక్కల ఆరుపులు విని గబుక్కున లేచి వీధి కిటికీలోంచి చూశాడు. ఏవకో వ్యక్తి అరచేతుల్లో పిల్లవాణ్ణి పెట్టుకొని నడిచి వెళ్లటం చూశాడు.

కృష్ణమూర్తి తన ఇంటి ముంగు అగి, తలుపు తట్టాడు. 'అత్తయ్యా!' అని కేక వేశాడు.

అత్తయ్య తలుపు తీసింది.

ఎదురుగా - అల్లుడు కృష్ణమూర్తి, అతని చేతుల్లో దూదిపింజ లాంటి పసికందు!

కళ్ళు నులుము కుని బాగా చూసింది. ఆవిడకు మూర్ఛ వచ్చినంత పవైంది గడ్డముమీసాలు విస్ఫుటం గాపెరిగి వుండని కారణాన, ఆవిడ నులభంగానే అల్లుణ్ణి గుర్తించింది. అతని చేతుల్లో కను గుడ్డు విప్పుకొని పసిపిల్లవాడు వుండడం-ఆవిడ మూర్ఛకు ముఖ్య కారణం. ఆవిడకు తలతిరిగగా-తూలి తలుపు మీద వాలింది.

ఆ పసి కందు వంక చూస్తూ నిలబడ్డాడు కృష్ణమూర్తి. తుమ్మలలో ఉదయించిన బాలుడు నిద్రిస్తున్నాడు.

అల్లుణ్ణి లోపలకు రమ్మనేండుకు మాటలు వెలువడలేదు అత్తయ్యకు. కృష్ణమూర్తి లోపలకు నడిచాడు.

'తుమ్మలతోపులో దొరికాడు. ఏ మహా తల్లి కని చేతులతో చంప లేక-తుమ్మలతోపులో చీకట్లో కర్చుకు వొది

లిందో! దారిన పోతున్న నన్ను పిల్చి— 'నా గతి ఏమిటి?' అని ప్రశ్నించాడు. నా హృదయం ద్రవింపింది. ఏమైనా అనుకోండి అత్తయ్య, నీటి బ్రతుకును చూడవలసిందే! మామయ్యనిద్ర గానున్నాడా? 'మామయ్య' అనగానే అత్తయ్య బావురు మన్నది.

కృష్ణమూర్తి ఆశ్చర్య పడ్డాడు. అతను పారిపోయిన ఆరు నెలలకే టైఫాయిడ్ జ్వరం వచ్చి చనిపోయాడట. కృష్ణమూర్తి కొంచెం నేపు అత్తయ్యకు ఓదార్చాడు.

'జయలక్ష్మి యేదీ?' అంత గుఱంలోనూ అత్తయ్య ముఖం కలరంలో కదలటాన్ని గమనించాడు కృష్ణమూర్తి. అతనికి అర్థం కాలేను. 'జయలక్ష్మి-ఎదీ!' అన్నాడు మళ్ళీ. 'దానికి...దానికి...' 'ఏమిటి-దానికి? ఏంజరిగింది?' అగుర్తాగా అన్నాడు కృష్ణమూర్తి.

'ఎందుకులే నాయనా...' 'అంత కలరర పడతా వెండుకూ?' 'కలరర మేముంది?...వారం గోజులున్నంచీ జ్వరం...గదిలో ఉంది. నీకోసం...'

గదిలోకి పరుగెత్తాడు కృష్ణమూర్తి. ఆ పసి పిల్లవాణ్ణి మంచంలో పడుకోబెట్టింది అత్తయ్య.

గదిలో జయలక్ష్మి మంచంలో పడుకొని ఉంది. లోతైన ఆమె కళ్ళనించి నీళ్లు కారుతున్నాయి. గొంతు వరకూ దుప్పటి కప్పుకొని ఉంది. జున్ను చేసి ఉంది. ఋగ్గులు పీక్కుపోయి ఉన్నాయి. ముఖం చాలా బలహీనంగా తయారైంది. ముఖం నిండా చెమట.

'ఒంట్లో ఎలా ఉంది?' అన్నాడు కృష్ణమూర్తి.

ముఖం పక్కకు తిప్పుకుంది లక్ష్మి. భర్త కళ్ళల్లోకి చూటిగా చూసే ధైర్యం లేవన్నట్టు ప్రవర్తించింది. తన మీద కోపం కాబోలు అనుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి.

'వొచ్చానుగా. నీకు ఇంకేం భయం ఆక్కరలేదు. గుఱంచబోకు, నీజబ్బు త్వరలో నయమవుతుందిలే. నేను మంచి డాక్టర్ని మాట్లాడతాను' అన్నాడు కృష్ణమూర్తి ధైర్యాన్ని చెబుతూ.

జయలక్ష్మి కళ్ళనించి జలజలా నీళ్లు రాలుతున్నాయి. కృష్ణమూర్తి ఆమెను ఓదార్చుతున్నాడు. అత్తయ్య ఎందుకో ప్రాణాల్ని అరిచేసులో యికించుకొంది. ఆవిడ గుండె యింత వేగంతో కొట్టుకుంటూన్న దని చెప్పేందుకు నీలు లేదు' మంచంలోని పసిపిల్లవాడు కళ్ళు తెరక లేదు.

మరునాడు ఉదయం పరీక్ష తప్పి పారిపోయిన కృష్ణమూర్తి వొచ్చాడని వూరంతా తెలిసి పోయింది. అతన్ని చూడటానికి ఆతని స్నేహితులు వొచ్చారు. ఇన్నాళ్ళు ఎక్కడ ఉన్నావని అందరూ వింతగా అడిగారు. కృష్ణమూర్తి అంతరికీ సమాధానాలు చెప్పాడు.

శుమ్మల తోపులో ఆర్ధరాత్రి వీకటిలో తనకు దొరికిన పసికందును కృష్ణమూర్తి దయార్ధ్ర హృదయంపై ఇంటికి తీసికొచ్చాడన్న వార్త, ఉరంతా ప్రాకటానికి యింకో గోజు పట్టింది. ఆ పసికందును చూచేందుకు ఆడవాళ్ళు, మగవాళ్లు ముసలీ ముతకా పిల్లా జల్లా అంతా

ఎడతెరిపి లేకుండా రెండు రోజులు వింతగా చూశారు. ఆ పిల్లవాడు దొరికిన విధానాన్ని విడమర్చి చెప్పలేక కృష్ణమూర్తి గొంతు బొంగురు పోయింది. చూడ వచ్చిన జనం యిచ్చే ఆభిప్రాయాలు, చేసే విమర్శలూ వినలేక కృష్ణమూర్తి చెవులు దిబ్బళ్లు వేశాయి.

‘ఎంత దారుణమయ్యింది! మరీలోకం పాడైపోతున్నది.’

‘ఆ మహా తల్లికి పాపపుణ్యాలు విచారించే భగవంతుడు వైన వున్నాడనే విషయము ఎట్లా తెలియక పోయిందో! ఆడ వాళ్ళకు మరీ విపరీతపు బుద్ధులు వుండున్నాయి.’

‘ఎంతఘోరానికి తెగించింది? ఆ తల్లి వృద్ధయం రాయా? పాపాణమా? అంత పోషించలేని తల్లి ఎందుకని భూమి మీద పారవేయాలో?’

ఇట్లాంటి ఆభిప్రాయాలూ, విమర్శలూ చాలా వెలువడాయి ప్రేక్షకుల దగ్గరుంచి.

ఆ పని కండువ పెంచడం పెద్ద సమస్యగా ఏర్పడింది కృష్ణమూర్తికి. ఇద్దరు ముగ్గుల సలహాలు ఆడిగాడు. ఒకాయన సముచితమైన సలహాయే చెప్పాడు. ‘ఆ వీధి చివర రామ సుబ్బయ్య భార్య రాజేశ్వరమ్మ వారం రోజుల క్రితం ఒక పిల్లవాణ్ణి కన్నది. మూడురోజులకే ఆ పిల్లవాడికీ యీ ప్రపంచానికీ ఋణం తీరింది. ఆమె సహృదయురాలు. దీనల యెడ ఆమె వృద్ధయం పరిపూర్ణమైన కరుణతో నిండి వుంటుంది. ఈ పనికం దుకు పోయిచ్చేందుకు ఒప్పుకోవచ్చు.’

కృష్ణమూర్తి అత్తయ్య చేత ఆడిగించాడు. రాజేశ్వరమ్మ అంగీకరించింది.

క్రమంగా రోజులు దొరుకున్నాయి కృష్ణమూర్తి ఇంటి వ్యవహారాల్ని చక్క బెట్టు కుంటూ-న్నేహితలో కలిసి కులాసాగా కాలం గడుపుకున్నాడు.

అత్తయ్య నిత్యమూ ఉదయమూ, సాయంత్రమూ పసి పిల్లవాణ్ణి రాజేశ్వరమ్మ దగ్గరకు తీసికెళ్ళి పాలుయిప్పించు కొని వస్తోంది.

జయలక్ష్మి మామూలు మనిషి అయ్యేందుకు ప్రయత్నాలు జరుపుతోంది. ఆమె జబ్బు నయమైంది. క్రమేపీ పిల్లవాడి పోషణనిత్యమూ వేళకు స్నానం చేయించటమూ, కళ్ళకు కాటుక పెట్టడమూ, ముఖానికీ వొంటికీ పాడరు అద్దటమూ, తలకు ఆముదము పెట్టడమూ, మధ్య వ్నం పూట గొల్లభాసు మార్కు డబ్బా పాలు వేడి నీళ్లలో కలిపి పీక నీసా ద్వారా పట్టడమూ మొదలైన పనుల్ని, తన బాధ్యతగా యెంచుకొని చేస్తూ వుంటుంది. అప్పుడప్పుడు జయలక్ష్మి పిల్లవాణ్ణి బిగియార రొమ్ములకు ఆదుము కొని, మనసారా వొళ్లంతా మద్దు పెట్టు కొని, మాతృమూర్తి లాగా అవ్యక్తంగా విపరీతమైన ఆనందాన్ని పొందుతూ వుంటుంది. రాత్రుళ్ళు తన ప్రక్కలోనే పడుకో బెట్టు కుంటుంది. నిద్రపోని సమయాల్లో ‘బో’ కొడుతూ జోలపాటలు పాడుతూ, ఊయెల వూపుతూ నిద్ర పుచ్చుకుంది.

జయలక్ష్మి ఎత్తుకున్నా, జయలక్ష్మి ప్రక్కన పడుకున్నా, జయలక్ష్మి ముద్దాడినా, జయలక్ష్మి రొమ్ములకు ఆదుముకున్నా, జయలక్ష్మి సవ్వినా - ఆపసిపిల్లవాడు ఏడవ్వడు. నవ్వుతాడు. సిగ్గుపడతాడు, చేతులూ, కాళ్ళూ అందగా ఆడి

స్తాడు. ఆమెకు బాగా ఆలవాటు పడి పోయినాడు.

కృష్ణమూర్తి అప్పు డప్పుడూ నవ్వు తాలుగా అంటూ వుంటాడు, ఆ పనిపిల్ల వాడు జనులక్ష్యికి అనుకున్న సోకడం చూసి-

'నిన్నీ తల్లి అనుకుంటున్నా దేమో!' జనులక్ష్యి సిగ్గుతో మాట్లాడని మల్లె మొక్కయై ముడుచుకు పోతుంది

కృష్ణమూర్తి గాలికి పూగే ఆరటి మొక్కలా నవ్వుకుంటాడు.

ఒకకోణ మధ్యాహ్నం నిద్ర పోతూన్న కృష్ణమూర్తికి పీకకల వొచ్చి- వాతాత్మగా లేచాడు. ముఖం కడుక్కొ- నేంసుకు పెరట్లోకి వెళ్ళాడు. పెరట్లో ఉండి చూస్తే వంటగది బాగా ఆగపడు తుంది. ఎంచుకో బాక్కెనచేత బుచ్చుకో బోతున్న కృష్ణమూర్తి, అనాలోచితంగా వంట గదివైపు చూశాడు. ఆదిరి పోయాడు.

వంట గది మండిగం ప్రక్కన భార్య జనులక్ష్యి కూర్చుని, వొళ్ళో పని పిల్ల వాణ్ణి పడుకో బెట్టుకొని, పాలు యిస్తోంది. పిల్లవాడు ఉషారుగా ఆమె గారి మెడలో ఉన్న గోవర్ధనపు గొలు నును బుల్లి చేతితో గట్టిగా పట్టుకొని- పాలు త్రాగుతున్నాడు.

కృష్ణమూర్తి తల తిరిగి పోయింది.

కళ్ళు చీకటి తెరల్ని కప్పు తున్నట్టు గజిబిజిగా బాధపడ్డా యి. భూమి కంపించి నట్టు తోచింది. క్షణం నిల్చితేక బాయాడు. వాంతి వొచ్చేంత వికారం శరీరంలో కలిగింది. ఇంట్లోకి వచ్చాడు. గదిలో పనుకొని యేవ్వవారం భించాడు.

ఆత్మయ్య పురాణ శ్రవణానికి గాను పురాణం వారి ఇంటికి వెళ్ళింది.

ఏమిటి? భార్య నిజంగా పిల్ల వాడికి పాలు యిస్తూందా?...అట్లా నటి స్తూందా? నటించటమైతే పిల్లవాడు అంత ఉషారుగా ఎంచు కుంటాడు?... అసలు తన భార్య పాలు ఇవ్వట మేమిటి?...తమకు యింకా శోభనం కూడా కాలేదే! ఏమిటి ఈవిపరీతం?... తనుకల గంటున్నాడా? నిద్ర ముఖానికి అట్లా ఆగపడిందా? ఏమో...మళ్ళీ చూసి వస్తా!

మెల్లగా చప్పుడు కాకుండా వెళ్లి కిటికీలోంచి చూశాడు. అదే దృశ్యం... జనులక్ష్యి వొళ్ళో పని పిల్లవాడు... తుమ్మలలోపులో దొరికిన పిల్లవాడు... తన దండ్రీ లేని పిల్లవాడు...జనులక్ష్యి తల్లిలాగ పాలు యిస్తూ పిల్లవాని తల మీది వెంట్రుకలు సర్దు తున్నది-

కృష్ణమూర్తి తలలో ఆలోచనలు పనును కత్తులు విచ్చు తున్నట్టు విచ్చు తున్నాయి. తనకు విచ్చియైతే ప్రమాద సితి సంభవించ బోతున్నట్టు గ్రహిం చాడు.

పడమర గా నూర్యుడు ఉదయిస్తే-

పట్ట పగలే ఆకాశాన నక్షత్రాలు అగుపిస్తే-

భూమి గుండ్రంగా తిరగడం చూసి వేస్తే-

ఎంత ఆశ్చరం? ప్రకృతిలో ఎంత మార్పు? అట్లాగే శోభనం కాని భార్య- పని పిల్లవాడికి పాలు ఇవ్వడం అస్సత మైన ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది కృష్ణ

మూర్తికి. ఇంట్లో తుణుం కుక్కో లేక పోయాడు. బహు కళ్ళాడు.

రథశాల ఆరుగురినీ కుర్చున్న చల పతి, దళరథ రామయ్య రిహస్యంగా మాట్లాడు కుంటూ. కృష్ణమూర్తి కంక ఆదోరకంగా చూశారు: 'నిన్ను గరించే మాట్లాడు కుంటూన్నది' అన్నాడు. కృష్ణ మూర్తికి ముఖం చెక్కేసినట్టు అయింది. గబగబా ముందుకు సాగి వెళ్ళాడు. కొంత దూరం వెళ్ళాక ముప్పలు ఎగురై నాడు. కన పడ్డప్పుడల్లా ఎంతో ఆస్వాదుతగా పలుకరించే ముప్పలు ముఖాన్ని ప్రక్కకు తిప్పుకొని గబగబా ముందుకు నడిచి వెళ్ళాడు. కృష్ణమూర్తి ముఖం మరీ నల్ల నైంది.

క్రమంగా కృష్ణమూర్తికి అర్థమవుతూ రాసాగింది - తనచుట్టూ ఊళ్ళో ఒకవింత వాతావరణం అలముకొని ఉన్నట్టు, తను ఏదో ఒక అప్రతిష్టా కరమైన పనిగతుల పద్మపూజాకాంలో పడికొట్టు కుంటూ న్నట్టు, తనమీద ఊళ్ళో వాళ్ళకి చాలా నీచాభి ప్రాయాలు ఉన్నట్టు, ప్రహించ తూనికి రెండు శోణాలు పట్టాయి కాని తనుసంఘ విక్రూహ కరమైన ఏపనిని చేశాడో, ఇతరులకు ఆపకారాన్ని కలి గించే ఏపనికీ ప్రాశ్నాహాన్ని యిచ్చాడో, తనవల్ల ఎరకు చెబులిన్నాలో - అంకు బట్టకుండా వుంది. తనుచేసిన తప్పుపని ఏమిటి? ఎంకుకు తనని కిస్సు యింత ఎట్టె ట్టుగా చూస్తున్నారో? కృష్ణమూర్తికి ఏ

లెంగిక విజ్ఞానం కొరకు చదివి తీరవలసిన పుస్తకాలు.

అత్యుత్తమ శాస్త్రీయ గ్రంథాలకు సామాన్యలకు కూడా అర్థమయ్యే తెలిసింపు.

1. సిగ్గు	హావలాక్ ఎల్లీన్	రూ. 1-0-0
2. ఋషుధర్మాలు	....	రూ. 1-0-0
3. లెంగిక విజ్ఞానం	....	రూ. 1-0-0
4. ప్రణయకళ	....	రూ. 1-0-0
5. స్వరతి	....	రూ. 1-0-0
6. గర్భనిరోధం (సచిత్రం)	....	రూ. 0-8-0

పుస్తకాల ఖరీదుకు రూ. 0-8-0 అధికంగా పంపిం చారాకి, రిజిస్టర్ పోస్టులో పంపబడుతుంది.

అభిసారిక కౌర్యాలయం,

4, బాలుమొదలి వీధి. నువ్రాసు, 1.

సమాధానాలూ చిక్కలేను. తనకు తాను ఎట్లా సమాధాన పడాలో ఆర్థం కాలేను. తను ఊళ్ళో లేని రెండు సంవత్సరాల్లో ఏవో కొన్ని విషయాలు జరిగి వుంటాయనే బలమైన నిర్ణయాలని కొచ్చాడు.

ఇంట్లో కూడా ఆసహజమైన వాతావరణమే కళ్ళకు కట్టించి. ఆతన్ని చూస్తుంటే ఆర్థాంగి యైన జయలక్ష్మి కళ్ళల్లో భయపు పొగలు కేగుతున్నాయి. ఆత్మయ్యకు ముఖంలో అలజడి తాండవిస్తోంది. ఏదో తప్పు చేసినట్టూ, ఆ తప్పును భర్త కనుకున్నట్టూ - జయలక్ష్మి భయపడుతున్నదా? తనకూగురు అట్లాంటి తప్పుపని చేసుటానికి తనకూడా కారణమైట్టు ఆత్మయ్య అలజడి పడుతున్నదా?

ఈ ముసుగులో భాగవతాన్ని పటాపంచలు చేయా అనుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి. అతనికి రాసురాను జీవితమే ఏమీ ఆర్థం కాకుండా పోతోంది. ఒక రోజు తొమ్మిది గంటలకు ఆంతరంగిక మిశ్రుడైన విష్ణువర్ధన రావును నిలవ దీసి ఆడిగాడు-తను ఊళ్ళో లేని రెండు సంవత్సరాలల్లో తన కొంపలో జరిగిన విషయాలను సాకల్యంగా వివరించి చెప్పవలసిందని-

విష్ణు వర్ధనరావు జంకాడు.

జంక వలసిన పనిలేదని ఖచ్చితంగా చెప్పాడు కృష్ణమూర్తి.

'నేను చెప్పే విషయాలకు నువ్వు బాధపడి నన్ను ద్వేషిస్తేకాదు. అందుకే యింతగా సందేహిస్తున్నాను. ఒక్కొక్కప్పుడు మనం కలలో కూడా సంభవించవనుకున్న విషయాలు సంభవించవచ్చు. మనం మనసారా, ఆత్మీయులుగా నమ్మినవాళ్లు మోసం చేయవచ్చు. ఏనుం

టావు?' అన్నాడు విష్ణువర్ధనరావు ఉపోద్ఘాతంగా.

'బాధపడను. నువ్వు అబద్ధం చెప్పవనే నమ్మకం నాకు సంపూర్ణంగా వుందిగా. అటువంటిప్పుడు నువ్వు నాకు బాధ కలిగించే విషయాలు చెప్పినా ఎందుకు ద్వేషిస్తాను?' అన్నాడు కృష్ణమూర్తి.

'కృష్ణమూర్తీ! 'నీతి' - 'అవి నీతి' అనేవి వ్యక్తియొక్క విలువనూ, సంఘంలో స్థానాన్ని నిర్ణయిస్తాయనేసంగతి కొత్తనికాదు. మగవాళ్ళ విషయంలో వీటికే పెద్ద ప్రాముఖ్యత లేకపోయినప్పటికీ, మనదేశంలో - అడవాళ్ళు - యీ విషయాలలో అతి బాగ్రత్తగా మెలగవలసిన ఆగత్యం ఎంతైనా ఉంది. మాంకల్యం మెడలో ఉన్నా లేకపోయినా, వయస్సులో ఉన్న స్త్రీ మగవాళ్ళకు నమ్మేటప్పుడు, సంఘమూ, పరువూ, మర్యాదా, నీతి, మొదలైన గొప్ప విషయాలన్నీ, వాటి విలువలలోనన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకోవటం ముఖ్యం.

అట్లా దృష్టిలో పెట్టుకోని వాళ్ళ బ్రతుకుల్లోని తప్పటడుగులు కారు చీకటి రేఖల్లాగా వాళ్ళజీవితాల్ని చుట్టుకుంటాయి. ఆ రోజు నువ్వు పరీక్ష ఫలితాలు చూసుకొనేందుకు కేపరు కోసం నేషనుకు వెళ్ళావు. కానీ తిరిగి రాలేదు. పరీక్ష కెప్పి పారిపోయావు - మామయ్యకు దడిచి అనుకున్నారంతా. వాస్తవం కూడా అంతే. నెలకో, రెండు నెలలకో తిరిగి వస్తావని అనుకున్నారు. కాని రాలేదు. నాలుగు మాసాలు గడిచాయి. మీ మామయ్య 'పత్రిక'లో అడ్వర్టయిజ్ మెంట్ కూడా చేయించ

చాడు. కాని నువ్వు రాలేదు. మీ మామయ్య ట్రైఫాయర్డ్ జ్యూరంతో ఇరవై లోకాలు బాధపడి చనిపోయాడు. తర్వాత కూడా నువ్వు తనను తెలుసు కొని ఇంటికి రాలేదు. మీ ఇంటికి మగ దిక్కులేక పోయింది. మగ దిక్కులేని సంసారాలకు సంఘంలో ఎట్లాంటి స్థానం వుంటుందో నీకు తెలియనిది కాదు.

'మీ మామయ్య చనిపోయిన తండు మాసాలకు కామోసు రామచంద్రరావు అనే ఒక యువకుడు కొత్తగా ఉల్లో మైక్రోలుకి చ్యూఫమాటిక్స్ తీసే రుగా వచ్చాడు. అతనికి పెళ్లికాలేదు. రూము కోసం తిరుగుతూ వుండగా... మీ ఆత్మయ్య తన ఇంట్లో ఉత్తరపు భాగాన ఉన్న రూము కాలిచేసి నెలకు ఎనిమిది రూపాయలకు అద్దెకు ఇచ్చింది. ఆ రూములో వుంటున్నాడు రామ చంద్రరావ్. అతను మిక్కిలి సుందర కారుడు. అయినా నెమ్మదిస్తుడు. క్రమంగా ఆ గదిలో వుంటూ మీ ఆత్మయ్య మంచితనాన్ని సంపాదించాడు. తర్వాత వయస్సులోకి వచ్చి పాకిబాత పుష్పంలాంటి జయలక్ష్మిని వలలో వేసి కొనేందుకు పత్రికలూ, పుస్తకాలూ, ఇచ్చేవాడు. ఆమెను ఆర్జించేందుకు పూటకో ద్రవ్యవేసే వాడు. ముఖం మీద చెమట బిందువును చేరనిచ్చే వాడు కాదు.

'సినిమా పాటలు ప్రాక్టీసుపెట్టే వాడు. నాటకాల్లోని ప్రేమ సంభాషణల్ని 'రిహార్సల్' చేసేవాడు. ఎట్లా వైలే నేం జయలక్ష్మి హృదయంలో వలపును కేకల్తించాడు. వసంత గానం ఆల

పించాడు. నువ్వు చేసిన తేలిక తక్కువ పని ఎట్లాంటి దాదానా కలిజామాలకు దారి తీసిందో గమనించావా? తేలికాంతిమూ సహధర్మిచాలిడిగా, సవిత్రిప్రసాదకుంటో మెలగవలసిన భార్య, వక్రమార్గాన తేలికాన్ని ముంగుకు నెట్టాలని చూసింది. యవ్వనం ఆమెను అట్లా ఆడించింది. జయలక్ష్మి. ఆత్మయ్య-నువ్వు చనిపోయా వని గట్టిగా నమ్మారు. ఆత్మయ్యకు జయలక్ష్మికి మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకొనే ఆలోచన ఉంది. మగదిక్కు కోసం-తాను యీలోకాన్ని విడిచాక-జయలక్ష్మి ఒక్కటే ఎట్లా బ్రతక గలగు నుందిని ఆమె ఆలోచన. జయలక్ష్మికి కూడా రామచంద్రరావును భర్తగా పొందాలని ఉంది. అతను ఆమెను పెళ్లిడబాసి. చేతులో చేయి వేసి చెప్పాడు.

'ఆ దుర్మార్గుణ్ణి నమ్మి, ఆమె తన కరీరాన్ని అతని కోర్కెలకు అర్పించేందుకు వెనుకాడ లేదు. రామచంద్ర రావు 'పెళ్లి' వాయిదాలమీద నడుపుతూ జయలక్ష్మిని అనుభవించాడు. ఆమె గర్భం ధరించింది. ఆ విషయం ఉల్లో వాళ్ళకి చాలమందికి తెలియదు. ఆత్మయ్యో జయలక్ష్మి పెళ్లి చేసుకోమని సట్టు పట్టాడు. రామచంద్రరావు వీళ్ళకు తెలియకుండానే ట్రాన్స్ఫర్ అర్డరు తెప్పించు కున్నాడు. చివరకు వీళ్ళకు చెప్పకుండానే కొంత సామాను వొదిలేసి పూరు వదిలి వెళ్ళి పోయాడు. జయలక్ష్మి కన్నీరు మున్నీరుగా ఏడ్చింది. ఆత్మయ్య తిట్టి పోసింది. జయలక్ష్మికి ఆలోచన వచ్చిన దగ్గర్నుంచీ ఏవో జబ్బు వచ్చిందని బయటకు రానివ్వ

కుండా, దాక్షరు నారాయణ స్వామికి దబ్బు యిచ్చి రహస్యం బయట పడ అండా చేసింది ఆత్మయ్య. కాని రహస్యము దాగుతుందా? సువ్వు వొచ్చేరాత్రే జయలక్ష్మి పిల్లవాణ్ణి కన్నది. మీ ఆత్మయ్య ఆ పిల్లవాణ్ణి ఆర్థరాత్రి తీసి కెళ్ళి తుమ్మల తోపులో విడిచిపెట్టి వొచ్చింది.

ఆ రాత్రి సువ్వు వొస్తూ వొస్తూ పిల్లవాణ్ణి ఇంటికి తీసుకువచ్చావు. ఆపని కందు జయలక్ష్మి పుట్టాడే. ఆ విషయం ఇప్పుడు ఊళ్లో అందరికీ తెలిసింది.' అని ముగించాడు విష్ణువర్ధనరావు.

కృష్ణమూర్తి అంతా విన్నాడు. అతని ముఖ తీవ్రతను పరికించ లేకపోయాడు. విష్ణువర్ధనరావు ఓదాచే తీరు అంతు పట్ట లేదు. క్రీష్ణమూర్తి ఆక్కడనుంచి వెళ్ళాడు గంభీర వదనంతో. దేవాలయపు మండపం మీద కూర్చున్నాడు చీకట్లో. రాత్రి పది గంటలు ఆవు తున్నది. కర్తవ్యం కోసం కొట్టుకులాడు తున్నాడు.

తను ఇప్పుడేం చెయ్యాలో? ఆ రామచంద్రరావు గాడి మీద పగ దీర్చుకోవాలా? జయలక్ష్మిని నడికి పోగులు గా పెట్టాలా?

విడుదలైనవి: నేడే చదవండి:

అడుగడుక్కూ డాపిరి దిగవట్ట వలసినంత నస్సెనుస్తో మిమ్ము మంత్ర ముగుల్ని చేసే అత్యద్భుత డిటెక్టివ్ రచనలు. పాతక లోకానికి చిరపరిచితులైన 'దాసు'గారి రచనలు.

1. కాంతం-కనకం (దివ్యర్ణ ముఖచిత్రం)
2. నడిచి పోయిన శవం (క్రీవర్ణ ముఖ చిత్రం)
3. మాయమైన మగిషి (క్రీవర్ణ ముఖచిత్రం)

2 కోటి 8 అణాలు. రూ 2-0-0 పంపిన వారికి మైమాడు పుస్తకాలూ రిజిస్టర్డ్ పోస్టులో పంపబడుతవి.

జ్యోతి కార్యాలయం మద్రాసు-17.

ఆ పిల్లవాణ్ణి...ఆ పిల్లవాణ్ణి పీక పిసికి బావిలో విసరి వేయాలా?

ఏం చేయాలి? ఎట్లా చేస్తే మంచిది? తన కర్తవ్య మేమిటి?

ఈ అపసీతి తాలూకు పాపఫలితాన్ని ఎట్లా రూపుమాపుకోవాలి? తను నిజాయితీ పరుడుగా, నీతిమంతుడుగా సంఘంలో తల ఎత్తుకొని ఎట్లా తిరగాలి? ఏమిటి కర్తవ్యం? జయలక్ష్మి...ఎంత అవినీతిగా ప్రవర్తించింది! యవ్వనంలో కళ్ళు మూసుకుపోయి వెనకా ముందూ చూడకుండా, భర్తా, లోకమూ, పరులూ, గౌరవమూ, సంఘమూ, పాపమూ, ఉన్నాయనే గమనించకుండా, ఆ మోసగాడికి వొళ్లు అప్ప జెప్పింది. కడుపు తెచ్చుకుంది. దాని కర్తవ్యం తన, జీవితాంతమూ తన క్రింద బానిసగా చేసుకున్నతను-ఎట్లా సహించటం? న్యాయమేనా? ధర్మమేనా? అది యవ్వనపు పొంగుకల్ల కులుంబ గౌంవాన్ని ఆలోచించకుండా చింగులు త్రొక్కింది. దాన్ని తను తీసుకుంటామా? ఉహు! ఎంతనటన! తనమీద ప్రేమ ఉన్నట్టు, ఇన్నాళ్ళూ తన కోసం కళ్లు కాయలు కాచెట్టు ఎదురుచూస్తున్నట్టు, తననే జీవితేశ్వరుడిగా సంపూర్ణంగా భావించినట్టు, ఎంత నటన? సంసార స్త్రీలకు కూడా మగవాళ్ళని తబ్బిబ్బు చేసేట్టు సటించడము వొచ్చు కామాను!...ఆ పిల్లవాణ్ణి రూపుమాపితే సరి. వాణ్ణి తన కొడుకుగా భావిస్తూ తను పెంచలేడు. రామచంద్రరావు వల్ల పుట్టినవాడు వన కొడుకు ఎట్లా అవుతాడు? యీ ఘోరాన్ని తను సహించ లేడు. అది వాణ్ణి ప్రేమను నొలకబోస్తూ రొమ్ములకు గట్టిగా హత్తు

కోవటాన్నీ తను చూడలేడు. ఆ పని వాణ్ణి తక్షణం గుద ముట్టించాల్సిందే! అదే తన కర్తవ్యం!

క్రష్ణమూర్తి దేవాలయపు మండపం మీద నుంచి శేనాడు స్థిర సంకల్పంతో. గబగబా ఇంటికిసి వెడిచాడు. చీకటి. కోడ్డుమీద జన సంచారం లేను. ఊరు గాఢంగా నిద్ర పోతోంది. దాదాపు ఆరరాత్రి అయింది.

ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు కృష్ణమూర్తి. భార్య పడుకొనే గదిలోకి అడుగు పెట్టాడు కృష్ణమూర్తి. ముక్కాల పీట మీది కోడి గుడ్డు లాంతిరు మండంగా వెలుగుతోంది. మంచం మీద భార్య గాఢ నిద్రలో ఉంది. ప్రక్కనే పసి పిల్లవాడు ఆమె వక్షస్థలానికి ఆలి చేరువగా పడుకొని ఉన్నాడు. పిల్లవాడు నిద్రలో ఉన్నాడు ... భార్య మంచం వెనుకగా నిలబడ్డాడు కృష్ణమూర్తి వాణికి గాయే ఆవేశంతో.

తల్లి ప్రక్కలో, ప్రపంచాన్ని మరచి, మబ్బుల వొంపుల్లో, నక్షత్రాల మెరుపుల్లో, పువ్వుల రంగుల్లో, స్వప్న సీమలో నిద్రించేవాణ్ణి తీసికొనేందుకు-రెండు బలమైన చేతులు ముంగుకు చాచబడ్డాయి. పాప భీతితో ఆ చేతులు వొలుకుతున్నాయి.

నిద్రలో కల ముగిసి నట్టుంది-పసిపిల్లవాడు పెదవుల మీదికి నవ్వును దొర్లించాడు.

నీలి మబ్బుపై మెరపు వాలినట్టు యింది.

గాలి కాగలింకకు గులాబీ పువ్వు సిగ్గు పడ్డట్టుయింది.

నూర్యకీరణం తెగి, నీటి అలలలో
లీనమై నట్లయింది.

అగ్నిలో చేగులు పెడతూన్నట్టు-
కృష్ణమూర్తి, చేగులు ముంగుకుసాగలేదు.
మెడమీద విచసర్పాలు కాలిలించు
కున్నట్టు—తక్కున ముఖం ఎత్తాడు.
గుండెలో వేగం ఎక్కువైంది. కళ్ళలో
ఆలజడి.

పసి పిల్లవాణ్ణి చంపటమా?
ఎంత పాపం?

కుమ్మల తోపులో ఉన్న పసికందును
యీ చేసులనో తనేతీసుకొనివోచ్చాడు.
బ్రతికించాలని ఆనుకున్నాడు. మళ్ళీ యీ
చేసులతో చంప బూనటమా? ఎంత
హింస? తనలో మానవత్వం ఏమైంది?
ఇంతకంటే పాపభూయిష్టమైన కార్యం
మరొకటి వుంటుందా? ఈ పసిపిల్లవాడు
ప్రపంచంలో ఏ ఘనకార్యం సాధించ
టానికి జన్మించాడో? భవిష్యత్తులో ఎంత
గొప్ప నాయకుడై ప్రజలకు నేత
జేస్తాడో! ఆటవంటివాణ్ణి తను ఆది
లోనే తుద ముట్టించడమా?

కృష్ణమూర్తి జాతుపేర్కంటూ బతుకీ
కొచ్చాడు. ఆరుగురినీ చూస్తున్నాడు.
ఆలోచనలు ఆతన్ని వూపిరి సలుపుకో
నివ్వడం లేదు.

ఏం చంపితే? వాడు తనకి పుట్టిన
వాడా? వాడు సక్రమంగా యీ భూమి
మీదకు వచ్చిన వాడా? వాడి కళ్ల
వూలో తనకి ఎంత ఆద్రదిప్ట? జీవితాం
తమూ తన బ్రతుకుయొక్క తప్పటకు
గునూ, కుటుంబం యొక్క ఆవికీతినీ
చాటుతూ, నిదర్శనగా నిలిచి వుంటాడు.
తనకి ఈసంఘంలో బ్రతికేందకు ఆస్కార
ము వుంటుందా? బంధువులు, స్నేహి

తులు, హితులు, శత్రువులు, ఊళ్ళోవారు
అంతా 'నీపెళ్లం ఎటువంటిని?' ఆపిల్ల
వాడు ఎవరికి పుట్టినవాడు? 'వాడు నీ
సంతానమా?' అని చెప్పి పాడుస్తారే?
తను ఎట్లా బ్రతకడం? ఎర్ర సంజెలాంటి
ఈ సంఘపు కోసోక్షేకాలకు తను తట్టు
కోగలడా? వంశ గౌరవానికి వేళ పురు
గుగా పుట్టిన పాపాశ్శుడ్ని తుదముట్టించ
వలసిందే! దయతలిస్తే లాభం లేదు. లోక
ములో ఎంత మంది పసిపిల్లల్ని చంపడం
లేదు? ఎంతమంది పుట్టగానే గొంతుల్లో
వడ్లగింజలు వేరుడం లేదు? ఎంతమంది
రైశ్వేంద్రుణ్ణి క్రిందా, కాలువల తూముల
క్రిందా తను బిడ్డల వయస్సులను అంత
మొందించటం లేదు? ఏది పాపం?... ఏది
పూయో? భార్య పరాయి మగవాడి కళ్ల
గరాభిన్ని తెచ్చుకోవటం పుణ్యమా?
భర్తను మోసగించటం పుణ్యమా? పాప
పుణ్యాల్ని విచారించే భగవంతుడు వైన
వుంటే వుండవచ్చుగానీ - యీ సమా
జంలో పాప పుణ్యాల్ని విచారించే,
నాయకులు లేరు. పాప పుణ్యాలను
దృష్టిలో పెట్టుకొని, పాపపుణ్యాలకు
దడిచి-ప్రవర్తించే వాళ్ళకి యీ సమా
జంలో సరైన న్యాయం చేశారగు. పాప
పుణ్యాల్ని ఢిక్కరించి, పాపపుణ్యాల్ని
స్వార్థంకొద్దీ మాన్చుకుంటూ, ముంగుకు
సాగిపోయేవాడికే ఈ సమాజం లో
స్థానం. వేరు, గొప్ప. తను యీ పిల్ల
వాణ్ణి చంపడం ద్వారా జరిగిన
పాపాన్ని చాలాభాగం కడిగి వేసుకో
వొచ్చు; ఈ సమాజంలో స్థానాన్ని నిల
దొక్కకోవొచ్చు; మామూలు మనిషి గా
వ్యధవారించ వచ్చు...తను పిల్లవాణ్ణి

నామరూపాలు లేకుండా చేయడమే ఇప్పుడు ముఖ్యం...

కృష్ణమూర్తి చివుక్కునలేచి ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు. పసిపిల్లవాణ్ణి కన్ను మూసి కొని చేతుల్లోకి యెత్తుకున్నాడు.

జయలక్ష్మి కన్ను కదిలించ లేకు.

పసి పిల్లవాడు పెనాలు విప్పలేను.

వంట గదిలో ఆత్మత్య ఎలుకలు సారిసాయే ధ్వనిలో గురక పెతుకూ నిద్ర పోతోంది.

కృష్ణమూర్తి పిల్లవాణ్ణి ఆరచేతుల్లో పెట్టుకొని నిశిత్రాతి నడిగోడ్డుగూడ పెద్ద పెద్ద అంగలు వేసుకుంటూ వెళుతున్నాడు. కుక్కలు ఆరుస్తూ వెంటపడ్డాయి. ఇన ప్పెట్టె ముందు మంచం వేసికొని పసు కున్న కోమటి కొత్తపబ్బయ్య గలు క్కున లేచి కిటికీలోంచి బయట కేసి చూశాడు.

కుక్కలు ఆరుపులు మాని, బోకలు ఆడిస్తూ వెనక్కు తిరిగాయి-ఆ వ్యక్తి దొంగకాదని తెలుసుకున్నాక.

తుమ్మల తోపు దాటి కాలవ కట్ట ఎక్కాడు కృష్ణమూర్తి. పిల్ల వాణ్ణి కాలవలోకి విసరివేయాలని యోచన. పిల్లవాడు మేల్కొన్నాడు. 'కేవ్ కేవ్' మంటూ ఆరువ వారం భించాడు. మామిడి చెట్ల చీకట్లో నిద్రిస్తూన్న పక్షులు ఉలిక్కి పడ్డాయి.

పిల్లవాణ్ణి నీటిలోకి విసరి వేసేందుకు కృష్ణమూర్తికి చేతులు రాలేకు. గుక్క పట్టి, దిక్కులు పిక్కటిల్లేట్టు యేడుస్తూన్న పిల్లవాణ్ణి కాలవ కట్టమీద బెట్టి—గబగబా నడిచి వూరు కేసి వెళ్ళాడు కృష్ణమూర్తి.

నక్షత్రాల కాంతిలో, ఆమావాస్య చీకటిలో, చల్లటిగాలిలో, నిశ్చలంగా సారే కాలవ కట్టన, మెత్తటి నల్లటి మట్టిగుర, పక్షుల రొదలో, వెలబాలుడు గుక్కపట్టి ఏడుస్తున్నాడు.

ఆ యేళ్ళు ఎవరికి వినవొస్తుంది!

నీలి విలువకూ, బ్రతుకు మర్యాదకూ మధ్య జరిగిన సంఘర్షణలో ఒక మానవుడు స్వార్థం వైపు మర్చి—ఆ పసివాని భవిష్యత్తును భగవంతునికి వొదిలేసి తన దారిన తాను సంఘంలో చెలామణి కావటానికి వెళ్ళాడు.

ఆ పసిపిల్లవాని తల్లి గదిలో కుక్క మంచంలో, కోడిగుడ్డు లాంతరు వెలుగులో పడుకొని—పిల్లవాని భవిష్యత్తువీద తియ్యటి కలలు కంటోంది.

ఈ భూమిమీద ఉదయించినప్పుడు ఆ పసివాడు ఆలోచించాడా— తన బ్రతుకు యిట్లా ఆర్థరాత్రిలో, నిర్జన ప్రదేశంలో కాలవ కట్ట మీద తెల్లవారు తుందని!

మాతృకేవియొక్క రొమ్ముల వెచ్చ దనంలో, మెత్తదనంలో, ముఖంగా నిద్రించవలసిన ఆ పిల్లవాని శేతగులాబీ వంటి శరీరానికి, నేలమీది చిన్ని చిన్ని రాళ్లు గుచ్చుకొని నొప్పి కలిగిస్తూంటే ఏడురాదా!

ఆ పసివానియొక్క బ్రతుకుయొక్క అంతిమం ఎన్ని ఊణాల్లో సంభవించున్నదో—ఎవరు చెప్పగలరు?

ఆకాశాన అగ్ని పుట్టి, వాయుదేవుడు రంకవేస్తే—ఆ పసివాడు కాలవలోకి దొర్ల వచ్చు గదా!

ఆ పసివాని జీవితం యింకా ఎన్ని ఊణాలు! తనపుట్టుకవల్ల వంశమర్యాద,

కుటుంబ గౌరవమూ, సంఘపు విలువూ, వ్యక్తుల బ్రగుతులయొక్క బిగువూ-సడలిస్తాయని తెలిస్తే, తల్లి గర్భంలోనే భవిష్యత్తు లేకుండా చేసికొని, నిర్జీవిగా భూమి మీద పడేవాడేమో?

పిల్లవాడు గుక్కపట్టి ఏడుస్తున్నాడు. పడమట గా పెద్ద మెరుపు మెరిసింది- ఆకాశం పగిలినట్లు.

ఆగ్నేయంగా నక్షత్రం జారింది.

తూర్పు నుంచి ప్రళయ ప్రభంజనం రొమ్ము విరుచుకుంది. చీకట్లో చెల్లు ఘూంకరించాయి. పసిపిల్లవాని నోటికి అడ్డంగా ఎండిపోయిన మామిడాకు పడింది.

దూరంగా నక్క కూత కూసింది...

ఆదే సమయంలో దూరంగా ప్లేషునులో రైలుకూత వేసింది. వెంటనే బయలుదేరింది.

రైలు దిగిన రామచంద్రరావు ఆకాశము వంక పరికించి చూశాడు. గబగబా నడక సాగించాడు. వాన రాకమందే పూరు చేరుకోవాలని వడిగా నడుస్తున్నాడు.

...జయలక్ష్మీ ఏం చేస్తూ వుంటుందో! పిల్లవాణ్ణి కని వుంటుందో! పిల్లని కన్నదో! తను దుర్మార్గమైన పని చేశాడు. పాపం! భర్తలేని ఆమె జీవితం ఏం కావాలి? తనని మనసారా నమ్ముకొని, తన కోర్కెల్ని తీర్చింది. అట్లాంటి ఆమెను తను మోసగించడమా? ఛీ! తను ఎంత నీచుడు? ఆమెకు గర్భం వచ్చిందిని తెలుసుకోగానే, పెళ్ళిచేసుకోవాల్సి వస్తూందని దడిచి, వెంటనే ట్రాన్స్ ఫర్ ఆర్డరు తెప్పించుకొని బయట

పడ్డాడు. ఆమె ఎట్లా భరించిందో— ఊళ్లో వాళ్ల అపహాస్యాలను, ఫిత్కారాలను-తనని ఎంతగా 'మోసగాడు' అని నిందించిందో! తను వెళ్ళి ఆమె కాళ్ళ మీద పడాలి. ఆమె చేత 'క్షమించాను' అని అనిపించుకోవాలి. అప్పుడు గానీ యీవృద్ధయంలోని కుళ్లు నశించి పోదు. తను వెంటనే ఆమెను పెళ్ళాడాలి. మళ్ళీ యీ గ్రామానికే తను ట్రాన్స్ ఫర్ చేయించుకోవాలి. జయలక్ష్మీ... తనని నమ్ముకున్న జయలక్ష్మీ...తనని క్షమిస్తుందోలేనో...అనుకుంటూ నడుస్తున్నాడు గామచంద్రరావు.

నక్షత్రాల కాంతి సన్నగిల్లింది.

మబ్బలు కమ్మకొస్తున్నాయి.

చీకటి చిక్కనైంది.

గాలి హోరు గంభీరమైంది.

రామచంద్రరావు నడకను జోరు చేశాడు. చూశాడుగా ఆతని కాళ్ళు తక్కువ అగిసాయాయి. పసివాని ఏడుపు వినవచ్చింది. ఆ భ్రష్టిని దెసకు వెళ్ళాడు పసిపిల్లవాడు కాలువ కట్టమీద ఏడుస్తున్నాడు. ఆ పిల్లవాణ్ణి తీసుకున్నాడు. రామచంద్రరావు. ఆ పిల్లవాడు ఏడుపును మానాడు. పిల్లవాణ్ణి భుజాన వేసుకుని బయలుదేరాడు.

ఎవరి పిల్లవాడో! ఎవరో యీ కిరాతక చర్యకు పాల్పడింది! అంత పిల్లల్ని పెంచలేనివాళ్లు ఎందుకవాలి? ఏదీ తల్లి ఎవరు? తండ్రి ఎవరు? చంపలేక కాలువ కట్టమీద వొదిలేసి వుంటారు. జయలక్ష్మీ సంతానం కాదు గదా!...తన కొడుకా! ఆగి పిల్లవాని కేసి చూశాడు. చీకట్లో పోలికలు అగుపించ లేదు.

ఏమో! జయలక్ష్మి పిల్లను కని వుంటుండేమో! లోకానికి దడిచి ఇట్లా కాలవ కట్టమీద 'కర్మ'కు విడిచి పెట్టిందేమో!... ఆ పిల్లవాణ్ణి భుజం మీద పడుకో బెట్టుకొని, రానుచంద్ర రావు వాసరాక ముందే జయలక్ష్మి ఇంటికి చేరుకున్నాడు.

అరుగుయొక్క వరండాలోకి వెళ్ళాడు. వరండాలో నిలబడి నిజాకి లోంచి లోపలకు చూశాడు. గదిలో జయలక్ష్మి మంచం ప్రక్కన మోముంచం మీద ఒప్పుడుతు పడుకోని వున్నాడు. రానుచంద్రరావు నిశ్చేష్టుడై వాడు. ఎవరతను? జయలక్ష్మికి ఏనువుతాడు? భర్తా! పారిపోయిన మొగుడు తిరిగి పెళ్ళాన్ని వెతుక్కుంటూ వచ్చాడా? ఏమో! ఎందుకు రాకూడను? తను... తను... ఏం కావాలి? తన విషయం తెలిస్తే—తనమీద పగ దీర్చుకోకుండా వుంటాడా? ఆ వూహారాగానే—పిల్లవాణ్ణి వరండాలో పడుకోబెట్టి, అరుగు మీదుగా క్రిందికి దూకి బహారున పడ్డాడు రానుచంద్ర రావు.

నక్షత్రాల కౌంతి బయట పడింది. మబ్బులు విచ్చుకున్నాయి. చీకటి పల్చవైంది.

గాలి పోరుయొక్క గాంభీర్యతవషు బడింది.

రానుచంద్రరావు స్తేషను దారి పుచ్చుకున్నాడు.

పసిపిల్లవాడు వరండాలో నిద్ర పోకున్నాడు.

ఘనత వలనే అగ్రస్థానం

సతీ షాపులోను దొరుకును.

తొలికోడి కూసింది. మలి కోడి కూసింది.

తూర్పురేఖలు విచ్చు కున్నాయ్.

ఊరు నిద్ర మేల్కొంది.

వీడకల ప్రేగులు కదల్చగా-అందరి కంటె ముందుగా లేచాడు కృష్ణమూర్తి. తలుపు తెరిచాడు. కుడిపాదం ముందుగా బయట పెట్టాడు. కాళ్ళకు మెత్తగా వీదో తగిలింది.

కెళ్ళునున్నాడు పసి పిల్లవాడు.

కృష్ణమూర్తి వొట్ల ఝల్లుమంది. తనకు తెలియకుండానే పిల్లవాణ్ణి ఎక్కడాని ఆర్ద్రమైన కళ్ళతో గుండెలకు నొక్కు కున్నాడు.

